

Franz Schubert (1797-1828): vervolg biografie

Geboortehuis van Franz Schubert (vroeger en nu)

Toen Franz Schubert 18 was componeerde hij niet alleen het lied “Erlkönig”: 1815 was het vruchtbaarste jaar van zijn leven. Naast 144 liederen componeerde hij nog vier opera’s, twee missen en twee pianosonates, twee symfonieën en een strijkkwartet ... en dat allemaal terwijl hij hulponderwijzer was bij zijn vader. Zogauw de wettelijke termijn voorbij was dat hij kon opgeroepen worden voor legerdienst nam hij ontslag. Sindsdien heeft hij geen vaste betrekking meer gehad buiten twee seizoenen piano- en zangles geven aan de dochters van de graaf in het kasteel van Esterhazy in Hongarije (waar Haydn meer dan 30 jaar in dienst geweest was).

Schubert is altijd vrijgezel gebleven; hij had gelukkig veel vrienden, die hem bewonderden; ze stelden zijn gezelschap op prijs en boden hem zondig financiële steun en onderdak. Hij componeerde elke dag van zes uur ’s morgens tot één uur ’s middags. Dan gaf hij zijn privé-muzieklessen en daarna begaf hij zich onder zijn vrienden.

*****

Weetjes

Op zon- en feestdagen speelde Franz strijkkwartetten met zijn beide broers en zijn vader. Vader speelde cello, Franz altviool en zijn broers speelden viool. Later zou hij voor dit gezelschap zelf strijkkwartetten componeren.

Salieri was overtuigd van het talent van Schubert en toch schreef hij een matige aanbevelingsbrief toen Schubert solliciteerde voor een betrekking als muziekleraar aan een normaalschool. Schubert kreeg die aanbevelingsbrief toevallig in handen en beëindigde dan ook alle contact met Salieri.

Zonder vaste betrekking kon hij zijn trouwplannen met zijn jeugdvriendin wel vergeten.

Salieri in de film Amadeus

Franz Schubert werd vereerd door zijn vrienden: zij zagen hem als een genie. Vreemd genoeg genoot hij niet de algemene bekendheid die hij wel verdiende. Veel van zijn grote werken werden pas na zijn dood uitgegeven en uitgevoerd.

In 1820 werd er voor het eerst een Singspiel van Schubert uitgevoerd en het volk riep enthousiast om de componist, maar hij durfde zich niet vertonen omdat hij zo armoedig gekleed was.

In 1822 leerde hij Beethoven kennen. Beide componisten toonden wederzijds respect. Beethoven zei over Schubert: "Waarlijk, in Schubert woont een goddelijke vonk."

Eén van Schuberts vrienden (Franz von Schober, een begaafd amateurkunstenaar op verschillende vlakken, o.a. als dichter) was nogal een losbol en bracht hem in contact met publieke vrouwen. Zo had Schubert een geslachtsziekte (syfilis) opgedaan. Dat ontdekte hij toen hij 25 was en hij had geen idee hoelang hij nog zou leven. Op zijn 31e stierf hij aan deze ziekte (ofwel aan de vergiftiging door de medicatie die hij ervoor moest nemen).

Schubert was toortsdrager op de begrafenis van Beethoven (waar tussen haakjes 20.000 man aanwezig was!). Na de begrafenis ging hij met vrienden naar het café en de eerste dronk toastte hij “op hem die we juist begraven hebben”; daarna toastte hij “op hem die de volgende zal zijn”. Twintig maanden later zou Schubert sterven. Het was zijn wens om naast Beethoven begraven te worden. Dat is dan ook gebeurd. De bekende Oostenrijkse dichter en vriend van Schubert, Grillparzer, maakte het grafschrift: “De dood begroef hier een rijk bezit, doch nog schoner verwachtingen.”

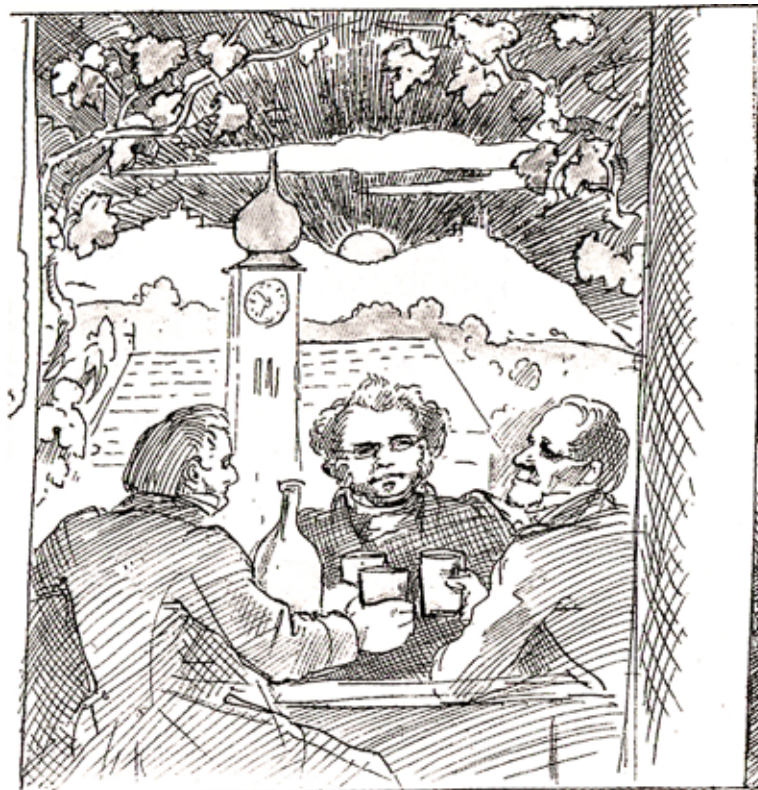

De pianist Alfred Brendel bij het graf met opschrift

Monument in het stadspark van Wenen

Een anekdote: op een dag wandelde Franz Schubert naar de plaatselijke herberg en zag daar een met de hand geschreven compositie liggen. Hij speelde het stuk op de piano en zei: “Wie heeft dit gecomponeerd? Het is prachtig!” Toen bleek dat Schubert het zelf had gecomponeerd, maar dat hij zijn eigen handschrift niet had herkend.

Test jezelf (via internet)